

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ № 8 г.Сунжа "

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО
учителей
гуманитарного цикла

Марзиева Ф.Г.

Протокол № 1
от 13. 11. 2023 г

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР НОО

Марзиева Ф.Г.
Протокол № 1
от 13. 11. 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Оздоев Х.Х.
Приказ № 13
от 13. 11. 2023 г.

РАБОЧАЯ

ПРОГРАММА

учебного курса «Ингушская литература»

для обучающихся 5-9 класса

г. Сунжа 2023

Календарни-тематически планаш

Г1алг1ай литература программах лаьца

Г1алг1ай литература программас новкъостал ду хъехархочоа берашта г1алг1ай йоазонхоша кхелла говзаме йоазоний чулоацам а, тема а, идея а кьоастаде а, х1аьта цар шоай произведенешта бувцаш болча ценача, хозача, говзамеча меттах пайда эца а.

Г1алг1ай литература хъехаш вола хъехархо декхарийла ва литература новкъосталца берашта г1алг1ай метта хозал, говзал, к1оаргал, цун ганз йовзийта, уж кхетамца, эхь-эзделца кхебе, дикачун-вочун кьоастам бе ховргдолаш.

Дешархошта ха деза г1алг1ай литература хъахилара накъаш. Укхаза царна хайтача бакъахъа да, вай г1алг1ай литература хъахилара г1улакх малаг1ча торонца этгад, эггара хьалхара г1алг1ай йоазув 1923 шера Мальсагов Кураза Зоврбика кхелла хилар, из латински ларда т1а хинналга. Эггара хьалха г1алг1ай меттала кепатеха йоазув 1923 шера «Сердало» яхача газета т1а кепатеха хилар.

Цхьабакъда, шоай йоазув хиннадеце а, багахбувцам б1аьхий хиннаб г1алг1ай къаман, тайп-тайпара жанраш чу а йоаг1аш: къаьнара иллеш, фьалгаш, к1оанолгаш, ховли-довзалеш, легендаш, шира ооламаш, ишта кхы д1ахо а.

Г1алг1ай литература никъ 1923 шерагара денз таханарча денга кхаччалца чоалхане болаш хъабенаб. Массехк хана доакъоох бекъа йиш я из.

Хьалхара ха – 1920-г1а шераш – говзаме йоазонаш хъахила доладенна ха я, х1аьта 1930-г1а шераш – г1алг1ай литература дег1ая йолаенна ха я.

Программа юкъе йоаг1а произведенеш берий ханага хъежжа я, чулоацам а, керттера уйла а дика кхетадергдолаш, х1аьта х1ара классе багахбувцамах пайда эц.

5-9 классашка дешархой кхетамца кхебара духъа, ужэъаца, эздеаца, хозанена лоарх1амца кхебара духъа дола говзаме йоазонаш 1омаду. Цу классашка 1омаеш йола материал чоалхане яц, ший чулоацамга хъежжа, х1аьта идейни кхетам балара г1улакх лертт1а да цун.

Х1ара классашка чуйоаг1аш йола материал хронологически хъисапе луш я, дешархой литература исторех а литературеи вахари в1аши дувзаденна хилара а кхетаргболаш. Цул совг1а, мехка истори а дикаг1а йовзаргъа царна.

5-8 классашка говзамеча йоазонашца цхъана литературни теорех кхетам лу. Дешархоша керттера кхетаде дезаш дар да литература говзаме кхоллам хилар, цун мотт поэтически хилар. Литература теори дикаг1а кхетаергъа дешархоша, говзамеча произведенешца цхъатарра 1омайойя.

Х1ара классе литература чулоацамга а дешархой кхетамга а, цар дег1адара боарамга а хъежжа, тайп-тайпара хъехара наькъаш леладе деза : хоза къоастадеш текст ешар, суртех, телевиденех, компютерах пайда эцар. Цул совг1а, дешархошка шоашка болх байта беа йоазонхоех а цар говзамеча йоазонех лаьца кхы а дукхаг1а хоамаш лохаш.

5-8 классашка теркам бе беа хоза къоастадеш, кхетадеш шаьра дешара говзал лакхаяккхара. Из программай декхар кхоачашданза даргдац, урокаш т1а а дешаш, ц1аг1арча дешара т1ахъожамца кулгал а деш. Дешара техника тоаеш болх бе беа массане цхъана дешаш, юкъ-юкъера хоржаш дешаш, оттадаьча хатгара текстаца жоп луш, ишт. кх. д1.

Лакхерча классашкара дешархой кертерча даькъе кхетам болаш кийчбе беа ешаш йола произведенеш шоай ло1аме яшха, анализ е, керттера ма1ан а, уйла а гучадоахаш, цар мах бе.

9-11 классашка йоазонхочун вахара а кхоллама а никъ, цо айяь пробдемаш тошкаш, хъехархочун урока керттера форма лекци хила йиш я. Иштта теоретически проблемаш е йоккха темаш 1омаеш, т1еххъара 1омадаьр ч1оаг1адара урок еш, 1омадаьр юха дагадохийташ лекцеца болх д1абахъа мегаргба.

Лакхерча классашка программа юкъе йоаг1а йоккхий эпически произведенеш. Уж дешархошка хьалххе а ешийта еза. Классе дешархошта произведени тахка а, цун чулоацамах а, турпалех а шоашта хетар ала ха деза.

Къаьста теркам т1абахийта беа дешархоша шоай ло1аме беча балха, произведене доакъош, текста юкъера белгалгъяха моттигаш тошкаш, план оттаеш, турпалий оамалех шоашта хетар оалаш, 1алама сурташ дийшачул т1ехьаг1а уж каьхата т1а дахка хъожаш.

Балха х1ара тайпа, 1омаеча произведенеца айхха бувзам болаш, цун чулоацамга хъежжа хила деза. Хъехархо хадданза болх бе декхарийла ва дешархой багах ду къамаьл шаьрде, х1ана аьлча, из йоазонца беш болча балха лард я

№	Чулоацам	Сахъат	Таърахъ	Таърахъ	Ц1аг1ара болх	Индив. болх
---	----------	--------	---------	---------	---------------	-------------

Календарно-тематически план 5 класс - литература 34 сахъат 2023-2024 ш.ш.

1	<i>Муталиев Хъаж-Бийкар «Цхьоалаг1а сентябре»</i>	1			<i>О. 4 дагахьа 1омае</i>	<i>Эггара хьалхара хьехархо дагайоха</i>
2	<i>Яндиев Джамалда «Деша г1о шуга яхаш мо»</i>	1			<i>О. 5 дагахьа 1омае</i>	<i>Дешарах лаьца кицаш хьадувца</i>
3	<i>Хамхоев Ахьмад «Лораделааш доттаг1ал»</i>	1			<i>О. 7 дагахьа 1омае</i>	<i>Доттаг1ал дувцаш дола кицаш гулде</i>
4	<i>Гагиев Гирихан «Дика доттаг1а»</i>	1			<i>О. 8 – 9 шаьра еша</i>	<i>«Биъ ког бола са доттаг1а» яхаш дувцар в1ашаг1долла</i>
5	<i>Албаков Джабраил «Г1алг1айче, хьо еза сона»</i>	1			<i>О. 13 – 14 дагахьа 1омае</i>	<i>Поэта биографи ха</i>
6	<i>Вай Республика. Г1алг1ай Республика паччахьалкхен герб</i>	1			<i>О. 14 – 16 чулоацам юхахьабувца</i>	<i>Герба сурт дилла</i>
7	<i>Г1алг1ай Республика паччахьалкхен байракх</i>	1			<i>О. 16 деша, юхахьадувца</i>	<i>Байракха сурт дилла</i>
8	<i>Г1алг1ай Республика паччахьалкхен гимн</i>				<i>О. 17 дагахьа 1омае</i>	<i>Герба а байракха а сурташ дохк</i>
9	<i>Вышегуров Мухьмад «Г1алг1айчен назам»</i>	1			<i>О. 18 – 19 шаьра еша</i>	<i>Дешархочун хоам: «Идрис Зязиков»</i>
10	<i>«Хьакхеи чкъаьреи» (фаьлг)</i>	1			<i>О. 26 – 27 чулоацам юхахьабувца</i>	<i>Шоашта дика довзача хьайбаех лаьца фаьлг оттабе е дагабоха</i>
11	<i>Муталиев Хъаж-Бийкар « Борзи 1аьхари»</i>	1			<i>О. 27 – 31 шаьра еша, сурт дилла</i>	<i>Биографи ха</i>
12	<i>« Маьр йи1иг» (фаьлг)</i>	1			<i>О. 32 - 37 фаьлг беша</i>	
13	<i>« Хьаькьал дола воккха саги кьиза аьлеи» (фаьлг)</i>	1			<i>О. 37 - 41 чулоацам юхахьабувца</i>	<i>Дешархочун хоам «Боккхий нах ларх1ар»</i>
14	<i>« 1овдала борзи, хьаькьал дола каи, майра говри, говза вири» (фаьлг)</i>	1			<i>О.41 - 43 фаьлг беша</i>	<i>Хьаькьалах лаьца кицаш гулде</i>
15	<i>«Малх, бутт кьовсарах» (фаьлг)</i>	1			<i>О. 44 - 47 чулоацам юхахьабувца</i>	<i>Укх фаьлга доаг1а сурт дилла</i>
16	<i>«Даь- сесаги кхо вошеи» (фаьлг)</i>	1			<i>О.48 - 54 фаьлг беша</i>	

17	Фаьлгаиш	1			О. 23 - 25 чулоацам юхахъабувца	Дешархочун хоам: «Фаьлгаиш»
18-19	Сочинени « Сона хоза хета фаьлг»	2			Ховли-довзали деш	
20	Базоркин Идрис «Заретта»	1			О. 74 – 88 чулоацам ха	Биографи ха
21	Осмиев Хьамзат «Лийг»	1			О. 89 – 90 дагахъа 1омае	Дешархочун хоам: «Лораде деза оакхарий»
22	Озиев Салман «Мотт»	1			О. 97 – 98 дагахъа 1омае	Биографи ха
23	Яндиев Джамалда «Со зIамига волча хана»	1			О. 100 – 102 шаьра еша	Поэта биографи ха
24	Муталиев Хьаж-Бийкар «1ан ди»	1			О. 108 шаьра еша	Биографи ха
25	Ведзижев Ахьмад «Лар»	1			О. 110 – 111 чулоацам ха	Биографи ха
26	« ДоттагIчун инкал»	1			О. 115 - 121 чулоацам ха	Укх дувцара сурт дилла
27	Боков Ахьмад «Оарц»	1			Плиев М-С. биографи	Ролеш ловзаеш дувцар оттаде
28	Плиев Махьмад –СаIид «Со вовзий хьона?»	1			О. 123 – 128 чулоацам юхахъабувца	ХIара турпалхо белгалвеш сурташ дахка
29	Композиции сюжети	1			О. 133 деша	
30	Дистар. Олицетворени (дийндар)	1			О. 135 – 136деша, опред-ш 1омае	Яндиев Дж. «Балха 1уре», «Дог1а! яхача стих-не т1ара дистараш, олицетворени хьаязье
31	Зязиков Бахьаудин «Пхьа лехар»	1			О. 137 - 139 чулоацам юхахъабувца	Биографи ха
32	Чахкиев СаIид «Мала мичахъа вах...»	1			О. 149 1омае	Биографи ха
33	«Маькха гIоргIилгаиш»	1			О. 150 - 169 чулоацам юха хъабувца	Дешархочун хоам: «Нохч-Г1алг1ай депортаци»

34	Вайнаъха багахбувцам (керд.)	1				
----	------------------------------	---	--	--	--	--

Календарно – тематически план

6 класс, литература, 2023 – 2024 шш.

№	Урока тема	ЦӀагӀара болх	Индив. болх	Сахьат	Таърахь	Таърахь
1	ГӀалгӀай багахбувцам.	О. 4-5, юхахьадувца	Боккхача нахага хьӀтте, багах. произ. дӀаязде.	1		
2	Оалам «ФӀаьра хьазилги, миша седкьей, лехьи»	О. 5-6, чулоацам ха	ФӀаьра хьазилгах дола илли ала	1		
3	Мифаши легендаши. Шира дувцараш.	О. 6-7, юхахьадувца		1		
4-5	Легенда «АстагӀа Темар».	О. 8-13, чулоацам ха	АстагӀа Темарах лаьца хоам бе	2		
6	Легенда «Наьсар».	О. 13-16, чулоацам ха	Наьсарах лаьца хоам лаха	1		
7	Легенда «Вайна аьла везац».	О. 17-18, чулоацам ха		1		
8	Кицаш. Къахьегегах дола кицаш.	О. 18-20, кицаш Ӏомаде	Боккхача нахага хьӀтте дӀаязде керда кицаш	1		
9	Дешарах а хьабкьалах а дола кицаш.	О. 20-21, Ӏомаде кицаш	Хьалаха майралах, зовзалах, сабарах дола кицаш	1		
10	Тайп-тайпара кицаш.	О. 21-22, кицаш Ӏомаде		1		
11	Коазой Нурдин. «ӀамагӀ – Ерд».	О. 23-24, юхахьадувца	Хоам: «Къаьнара гӀалаш»	1		
12	Ӏарпенаькъан Хьажбийкар «Зиза».	О. 24-25, чулоацам ха		1		
13	Чакенаькъан Капион «Сийле хийла».	О. 27, дагахьа Ӏомае	Хоам кийчбе «Боадон низаца къийсараш»	1		
14	Лаьннаькъан Мустафа «ГӀалгӀай къаман эздий воӀ».			1		
15	Мальсагов Кураза Зоврбик	О. 28-29, юхахьадувца		1		
16	Малсагнаькъан Або «ЦӀихеза Ӏилманхо,	О. 30-32,		1		

	Йозонхо». Озанаькъан Салман «Аьсет – халкъа йол», стихотворени.27.10	юхахьадувца	Хоам :»Майор 2 ранга Аьсет»			
17	Озанаькъан Исмаьлий С. «Эздели гложали».	О. 34 – 35, дагахьа ломае	Сочинени «Эздел»	1		
18	«Декъа эздел», стихотворени.	О. 35 – 37, дагахьа ломае		1		
19	Муталанакъан Хьаж-Бийкар «Барт эглар», клоанолг	О. 38-41, чулоацам ха	Барт эгларах йола Крылова клоанолг ювца	1		
20	Клоанолгаш.	О. 41-42, юхахьадувца		1		
21	«Даьхе», стихотворени.	О. 42-43, дагахьа ломае	«Темо во1 ваьвац, темо во1 вийнав».	1		
22	Янднаькъан Хамарзий Жамалда «Лавтта шера хилча...», стих.	О. 44, дагахьа ломае	Анализ е	1		
23	«Фийг», стих.	О. 45, дагахьа ломае	Анализ е	1		
24	Чакенаькъан Идриса Саьид «Магас», стих.	О. 46-47, дагахьа ломае	Хоам: «Магас глала»	1		
25- 27	Дахкилгнаькъан ладрахьмана Ибраьхим «Фоти», дувцар.	О. 48-71, чулоацам ха	Хоам: «Глаьр хинна зама»	3		
28	Садакиева Аьсет «Магьалбик, Магьалбик...»	О. 72-73, юхахьадувца	«Магьалбик – сийлен глала» хоам	1		
29	Пхьилекьонгий ласолта Махьмад-Саьид «Этии Вутии» (1д.)	О. 74-76, чулоацам ха		1		
30	Тлом гаргагьортар. (2д.)	О. 76-79, чулоацам ха		1		
31	Моастагьий бомбаш етта болабалар. (3д.)	О. 79- 81, чулоацам ха	«Ленинграда го бар» хоам	1		
32	Вуте майрал. (4д.)	О. 82-83, чулоацам ха		1		
33	Уж моастагьий зувш хилар. (5д.)	О. 83-86,чулоацам		1		

		ха			
34	Эте денал. (бд.)	О. 86-88, чулоацам ха		1	
35	Десантникаш лувцар. (7д.)	О. 88-92, чулоацам ха	Этеи Вутеи сурт-сибат	1	
36	Йоккха саг Билейглаз. (8д.)	О. 93-95, чулоацам ха	Билейглаза сурт-сибат	1	
37	Юрт дӀаяккхар. (9-10)	О. 95-104, чул. ха	Хоам: «Вай мехка Сийлахь – боккхача Даьхен тӀем тӀа дакъа лаьцараш»	1	
38	Этии Вутии капитани. (11-12)	О. 104-113, чул. ха		1	
39	Классал араьхара дешар. Маькиев А. «Зизан лоткъам», стихотворени.	О. 201, дагахьа Ӏомае	Хоам: Кьона поэташ»	1	
40	Хамхоев Ваха «ГӀалглай», стих.	О.115, дагахьа Ӏомае	Вай республикера Сов. Союза а Россе а турпалаш.	1	
41	Осминаькъан Хьамзат «БӀаьстан Ӏуйре», стих.	О. 116-117, дагахьа Ӏомае	Биографи ха	1	
42	Пейзаж (лит - ра теори)	О. 117-118, юхахьад.		1	
43	Осмиев Хь. «Саго юта лар», дувцар	О. 118-123, чулоацам ха	Жоп ле хаттара саго даь дика хӀама лар йоацаш довц яхача.	1	
44	«Попа хи», дувцар.	О. 124-127, чулоацам ха	Дагадоха барт-цхьоагӀо хиларах дола кицаш	1	
45	«Ахархочун кулгаш», стих.	О. 127 - 128, дагахьа Ӏомае	«Къахьегамах доала беркат» яхача темах лоаца соч. язье	1	
46	Ведажнаькъан Абабукара Ахьмад «Белхий», дувцар.	О. 129-134, чул. ха	Хоам: «Белхий беш хилар»	1	
47	Ане сурт			1	
48	Балхах беркат далар.	О. 135-138, чул. ха		1	
49-	Сочинени»Сона дукха веза турпал»	О. 139-145, чул.		2	

50		ха				
51	Заъзгнакъбан Хъусена Бахъаудин «Гложа дегаш», дувцар.	О. 146-153, чул. ха	Лоцеи Тамареи сурт-сибат	1		
52	Горчханнакъбан Бадрудин «Аързеге», стих.	О. 154, дагахъа 1омае	Анализ е	1		
53	Пхъилекъонгий Амир «Са мохк», стих.	О. 155, дагахъа 1омае	«1алама хозленаш» яхаш ц1и йолаш дувцар в1ашаг1долла	1		
54	Шаденакъбан Султан «Тачанка йодаяр», дувцар.	О. 156-164, чул. ха		1		
55	Дувцара чулоацам тахкар.	О. 165-169, чул. ха	Билана сурт-сибат	1		
56	Билана денал.	О. 170-176, чул. ха		1		
57	Галай Хъасан «Дорхъенна ча», дувцар.	О. 177-186, чул. ха	Хоам: «Чарахъал леладар»	1		
58	Хъамзатахи Къоасехи ча латар.	О. 187-192, чул. ха	Къоасеи Хъамзатеи сурт-сибат	1		
59-60	Сочинени «Чарахоcho дийцар»	Гаъгенакъбан Г. биографи 1омае		2		
61	Классал арахъара дешар. Горчханов Б. «Шолжа атаг1а», дувцар	О. 202-205, чулоацам ха	Анализ е	1		
62	Крылов И. «Маймали б1аргсиноши»	О. 193 дагахъа 1омае	К1оанолг определени 1омае	1		
63	«Бекарги борг1алги», к1оанолг	О. 193 – 194, дагахъа 1омае		1		
64	Гаъгенакъбан Гирихан «Хъе д1авекъа», стихотворени	О. 195 – 196, дагахъа 1омае	Биографи ха	1		
65	Чаккенакъбан Ювсап «Ши къонах», дувцар	О.197 – 199, чулоацам ха	Сочинени «Мишта хила веза визза къонах?»	1		
66	Кхоартой Мурад «Дош делар аз», стихотворени	О. 200, дагахъа 1омае		1		
67 – 68	Шера 1омадаър кердааккхар.			2		

Календарно-тематически план

7-г1а класс, литература, 2023-2024д.ш.

№	Чулоацам	Сахьат	Таьрахь	Таьрахь	Ц1аг1ара болх	Индив. болх
1	Багахбувцама жанраш	1			О. 4, моллаг1а а цхьа багах. произ. дувца	
2	«Хьалха баьхача нахах», «Диъ бера нана», оаламаш	1			О. 13 - 17 чулоацам юхахьабувца	Хьаькьгалах дола кицаш дагадоха
3	«Сеска Солсеи К1инда Шоаи», оалам	1			О. 17 - 19 чулоацам юхахьабувца	Дешархочун хоам: «Эгикхал»
4	«Наьрт-орстхой фу хадар», Наьна кулг»	1			О. 24 - 27 чулоацам юхахьабувца	Нана хестаеш дола кицаш дагадоха
5	«Б1ехали миска саги», фаьлг	1			О. 28 - 30	Дешархочун хоам: «Фаьлгаш»
6	Кодзоев Н. «Х1ал-ерд»	1			О. 31 деша, юхахьадувца	Дешархочун хоам: «Г1алг1ай лоаме»
7	Хамхоев Ваха «Маьт-лоам»	1			О. 32 – 34 деша, юхахьадувца	Карточка №1- Базоркин И.; карточка №2 – Маьт-лоам
8	«Зязиков дагалаьца», стих.	1			О. 35 дагахьа 1омае	Дешархочун хоам: «Зязиков Б.И.»
9	Плиев А. «Бартаца дах са халкъ»	1			О. 36 дагахьа 1омае	Стихотворене анализ е
10	«Даьхенга», стих.	1			О. 37 дагахьа 1омае	Даьхенах дола кицаш дагадоха

11	Долгиева Х. «Магас», стих.	1			О. 38 дагахъа 1омае, Торшхоев И. цхъа стихаш еша	Дешархочун хоам: «Магас – Г1алг1айчен столица»
12	Базоркин И. «Сай», дувцар	1			О. 39 - 44 чулоацам юхахъабувца	Сийлахъ – Боккхача Даймехка т1емах лаьца
13	Беков Т. «Сердало», стих.	1			О. 54 – 55 дагахъа 1омае	Инд. болх «Газет Сердало»
14	Беков Т. «Ший хъакъ шийга дахар»	1			О. 57 – 60 чулоацам юхахъабувца	Дувцара план оттае
15	Зязиков Б. «Марац», дувцар	2			О. 60 -68 чулоацам юхахъабувца, ахкан сайре ювца муг1араш дагахъа 1омаде	Биографи ха
16	«Наъна мотт», стих.	1			О. 68 дагахъа 1омае	Меттах лаьца кицаш дагадоха
17	Муталиев Хъ. «Кортамукъа лаьча»	1			О. 69 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
18	Яндиев Дж. «Гуйра», стих.	1			О. 70 дагахъа 1омае, гуйран сурт дилла	Биографи ха
19	«Г1ала яг1а», стих.	1			О. 71 – 72 дагахъа 1омае	Инд болх «Г1алаши в1овнаши»
20	Метта говзал. Сурт гойташ бола г1ирс метафора	1			О. 73 – 76 чулоацам юхахъабувца	Яндиев Дж. «Керда шу» яхача стих. т1ара хъязъе метафора
21	Озиев С. «Вахара лараш», стих.	1			О. 77 - 78 дагахъа 1омае	Стих. анализ е
22	«Барт-цхъоаг1о», стих.	1			О. 79 – 80 дагахъа 1омае	Барт-цхъоаг1о бувца кицаш доаладе
23	Хамхоев А. «Наькъаш дехкараш»	1			О. 80 – 81 дагахъа 1омае	Стих. анализ е

24	«Хоастам бу аз», стих.	1			0. 81 - 82 дагахъа 1омае	Даъхе хестаеш дола кицаш доаладе
25	«Дак», стихотворени	1			0. 82 – 83 дагахъа 1омае	Мишта да га д1айог1ари, никъ тоабари, хъаст баккхари?
26	Ведзижев А. «Муте новраш»	1			0.83 - 91 чулоацам юхахъабувца	Муттеи Аминатеи сурт- сибат
27	«Декхар», стихотворени	1			0. 93 – 94 шаъра еша	Йоазон болх «Сага декхар»
28	Плиев М-С. «Б1ехали Аързии»	1			0. 98 - 100 чулоацам юхахъабувца	Оакхарехи оалхазарехи лаяца шоашта б1аргадайна сакъердаме х1ама дувца
29- 30	Сочинени «Хъунаг1а»	2			Плиев М-С. биографи ха	
31	«Хиво вахъар», дувцар	1			0. 102-107 чулоацам юхахъабувца	Биографи ха
32	Чаккиев С. «Трасса», дувцар	2			0. 117 - 128 деша, чулоацам юхахъабувца	Биографи ха
33	Осмиев Хъ. «Наъна мотт», стих.	1			0. 132 дагахъа 1омае	Биографи ха
34	Шадиев С. «Аъшка сом», дувцар Чудерзора урок	1			0. 150 – 158 чулоацам юхахъабувца	Йоазон болх «Оаш вергварий Идрисах шоай новкъост?»

Календарно – тематически план

Г1алг1ай литература 9-г1а класс, 2023-2024 д.ш.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Инд. болх	сахьат	Таьрахь 9а		Таьрахь	9б
1	Г1алг1ай багахбувцам - вай халкъа йоазонца доаца лит-ра.	Саг йодача - йоаг1ача лийкха ашараш	а) Балха иллеш; б) Турпала иллеш.	1				
2	Г1алг1ай халкъа иллеш	"Берий иллеш";	Зоахалол д1аязде 2 деш.	1				
3	Г1алг1ай фаьлгаш	Вахарах-леларах дола фаьлгаш.	Вахарах-леларах дола фаьлгаш -дешархочун хоам	1				
4	Мальсагов Зоврбик – г1алг1ай ц1ихеза 1илманхо	Лекци 1омае	«Йо1 йодаяр» пьеса еша	1				
5	«Йо1 йодаяр» - вай г1алг1ай литературе эггара хьалхара драматически произведени	«Пхьа» яха пьеса еша. О. 45 - 58	Драматически произведеней жанрех бола кхетам	1				
6	Мальсагов К. З. " Пхьа ", пьеса	Сочиненена кийчо е	б Дешархочун хоам : « Беков Т.-	1				
7	Сочинени	Беков Т. биографи		1				
8-9	Беков Д.Т. – г1орваьнна г1алг1ай поэт.	Оалам «Ачамаза боарз» О. 67 - 72	стих. – шаьра еша, тахка, О. 59-67	2				
10	Гойгов 1-Хь. – говза дувцархо, йоазонхо, публицист	«Серго» яха повесть еша О. 73 - 111	биографи ха, дешархочун хоам («Хьалхалаьттарех ца1» яхаш йола	1				

			Мальсагов А. статья)					
11	« Серго « яхача повеста идейни чулоацам.	Литературни теорех 1омадър ха	«Хой шоана» кроссворд	1				
12	Озиев И.А. вахарахи кхолламахи .	цхъа стих – дагахъа 1омае , О.112 - 118	биографи ха,	1				
13	Мальсагова К. Ф. вахарахи кхолламахи	цхъа стих. – дагахъа 1омае , О.119 - 120	биографи ха	1				
14-15	Мальсагов Д. Д. говзаме йоазонаш	деша,юхахъадувца , О.121-163 .	биографии ха,	2				
16	Мальсагов А.О. « Салихъат».	чулоацам ха, О. 164 - 173	биографи ха	1				
17	Озиев С. – ц1ихеза поэт, хъехархо 1илманхо	Лекци 1омае	Дешархочун хоам : «Урдуви Тамареи» - г1алг1ай лит-ре эггара хъалхара поэма	1				
18	«Урдуви Тамареи», - г1 алг1ай литературе эггара хъалхара поэма.	шаъра еша,тахка, О.174 - 179.	«Хой шоана» кроссворд	1				
19	Озиев Салмана поэзен тематика	О. 179 – 187 шаъра еша, цхъа стих. дагахъа 1омае	Дешархочун хоам: «Зязиков Хъ. Б. – военни корреспондент»	1				
20	«Ц1ихеза йоазонхо, хъехархо, 1илманхо, публицист». Зязиков Хъусена Бахъаудин	О. 189 – 204 повесть еша	Цу повестах хоам	1				
21	Зязиков Б. «Турпала вахарцара ийс ди», повесть	Сочинени язъе	Хаттарашта жоп ле	1				
22	Яндиев Джамалдина поэзи .	Яндиев Дж. биографи ха	Дешархочун хоам: «Яндиев Дж. поэзен тематика»	1				
23	Яндиев Джамалдина поэзен	цхъа стих. –	Стих. анализ е	1				

	тематика	дагахъа 1омаде, О. 205 - 213						
24	Ведзигев А.А. вахарахи кхолламахи .	деша,юхахъадувца, О. 214 - 239 .	биографи ха	1				
25	Хамхоев Э.А. – г1алг1ай назманча.	Давъхен хетаяь цхъа стих. – дагахъа 1омае , О. 240	биографи ха	1				
26	Хамхоев А. – поэт, композитор, иллиалархо .	О. 242 – 248 цхъа стих. дагахъа 1омае.	биографи ха	1				
27	Боков А. « Яккха йиш йоаца ц1и».	О. 252 – 269, «Беке къонгаш» яха роман	биографи ха	1				
28	Беке къонгаш	Сочиненена кийчо е	Чаккиев С. хетаяь стихаш, статьяш, кхыйола публикацеш лаха	1				
29	Сочинени	Чаккиев С биографи ха	Дешархочун хоам	1				
30- 31	Чаккиев С. «Иштта мара»	О. 270 – 281	биографи ха	2				
32	Чаккиев О.К. вахарахи кхолламахи.	О, 373 – 379.	1омае стих,биогр.ха	1				
33	Албаков Дж. говзамае йоазонаш	О. 379 – 382.	1омае стих,биогр.ха	1				
34	Гагиев Г. вахарахи кхолламахи .Чудерзора урок.	О. 383 – 385	1омае стих ,биогр.ха	1				

Календарно-тематически план

Г1алг1ай литература, 8 –г1а класс, 2021-2022д.ш.

№	Тема	сахъ т	ди	ди	Ц1аг1ара болх	Инд. болх
1	Багахбувцам. Турпала илlesh	1			Саг йодача - йоаг1ача лийкха ашараш	а) Балха илlesh; б) Турпала илlesh.
2	Мочкъах дола илли	1			Вахарах-леларах дола фавлеаш.	Зоахалол д1аязде 2 дешархочо
3	Тиркаца вахаш хиннача Аьдий Сурхохи Аьла Мусостахи дола илли	1			О. 10-14 чулоацам ха	деша,юхахьадувца
4	Бовза, беза хьай мохк. Кодзоев Н. «Тхьаба –Ерд», очерк	1			Чулоацам ха, О. 16	Дешархочун хоам : «Г1алг1ай текъар, ердаш»
5	Озиев С. «Наьсар», стихотворени	1			О.17 дагахьа 1омае	Стих. анализ е
6	Чахкиев С. «»Зязиков Идрис: тешамцеи бакъдолчунцеи»	1			Биографии ха, о. 19- 25 чулоацам ха	стих. – шаьра еша,тахка, О. 70 - 75
7-8	Карпеев И. «Г1алг1ай дошлой полк»	1			О.25-28 чулоацам юхахьабувца	биографии ха,
9	Боков А. «Тоаркхо-Хьажа»	2			Деша,юхахьадувца, О. 28-48	«Хой шоана» кроссворд
11	Аушев Махьмад. «Даьй наькъаш»	1			Поэма шаьра еша , О.48-53	биографи ха,
12	Базоркин Идрис . Вахара никъ	1			Цхьа стих. дагахьа 1омае.	биографи ха
13-14	Базоркин И. «Моакъаза тепча»	1			Деша,юхахьадувца , О. 55-66.	биографи ха,
15	Озиев Салман. «Вахар», «Хозал, дикал»	1			Цхьа стих. Дагахьа 1омае О. 67-68	биографи ха
16	Шин з1амигача саго баь барт.	1			О.68-71 чулоацам юхахьабувца	Биографи ха Карточка № 2 "Кхоллама никъ

						<i>д1аболабалар»</i>
17-18	<i>Боков Ахьмад «Тиша ц1а»</i>	1			<i>О.72-82 чулоацам юхахьабувца</i>	<i>Дешархочун хоам: «Сийлахь-Боккха Даймехка т1ом»</i>
19	<i>Дувцара кертера турпалаш</i>	1			<i>О. 83-93</i>	<i>1айше кьонгий сурт-сибат</i>
20	<i>1айше вахар, цун денал</i>	1			<i>О.93-101.</i>	<i>1айше сурт-сибат</i>
21	<i>Зязиков Б. Вахара никъ</i>	1			<i>Зязиков Б. биографи.</i>	<i>Биографи ха</i>
22-23	<i>Зязиков Б. «Эг1азал»</i>	1			<i>деша,юхахьадувца,О. 101-107</i>	<i>Дешархочун хоам: «Зязиков Б. – военни корреспондент»</i>
24	<i>«Ваьча юрта», дувцар</i>	1			<i>деша,юхахьадувца, О.107-112 .</i>	<i>биографи ха</i>
25-26	<i>Зязиков Б. «Г1уша-Хьажа»</i>	1			<i>О.112-119 деша, юхахьадувца</i>	
27	<i>Осмиев Хь. «Т1абенача дахко к1алхарбар...»</i>	1			<i>О. 119-125</i>	<i>Хаттарашта жоп ле</i>
28	<i>Яндиев Дж. Вахара никъ.</i>	1			<i>Лекци 1омае</i>	<i>биографии ха</i>
29	<i>«Т1ом хьеберашка», стих.</i>	1			<i>О.125, дагахьа 1омае</i>	
30	<i>Яндиев Дж. «Наьнага»</i>	1			<i>О. 126-127 дагахьа 1омае</i>	<i>биографии ха</i>
31	<i>Яндиев Дж. «Малхара каша»</i>	1			<i>О. 127-128 дагахьа 1омае</i>	<i>биографии ха</i>
32	<i>Яндиев Дж. «Бага»</i>	1			<i>О. 128-129 дагахьа 1омае, сочиненена кийчо е</i>	<i>Стих. анализ е</i>
33	<i>Сочинени Яндиев Дж. поэзех лаьца</i>	1			<i>Муталиев Хь-Б.</i>	

					<i>биографи</i>	
34	<i>Муталиев Хь.-Б. «Яхь»</i>	1			О. 131-132	<i>биографи ха</i>
35	<i>Муталиев Хь.-Б. «Д1айха кулгаш»</i>	1			О, 132-134, шаьра еша.	<i>1омае стих,биогр.ха</i>
36	<i>Чаккиев С. «Ц1ерага маьре яхар»</i>	1			О. 139-147,чулоацам юхахьябувца	<i>1омае стих,биогр.ха</i>
37	<i>Чаккиев С. «Ц1ерага маьре яхар»</i>	1			О. 148-158, чулоацам юхахьябувца	<i>1омае стих ,биогр.ха</i>
38	<i>«Б1аргий хих биза кад», поэма</i>	1			1,2 дакъа деша, чулоацам ха	<i>«Прометей прикованный» яха миф хьяювца</i>
39	<i>«Б1аргий хих биза кад», поэма</i>	1			3 дакъа деша, чулоацам ха	
40	<i>Чапанов Ахьмад «Г1алг1ай мотт»</i>	1			О. 193, дагахья 1омае	<i>Биографи ха</i>
41	<i>Тимурзиев Б. «Барттайна дезал»</i>	1			О.194, дагахья 1омае	<i>Дыно фу йоах дезале барт тарах</i>
42	<i>Угурчиев А-Г «Г1елал»</i>	1			О.195-197 стих.- шаьра еша, тахка	<i>Угурчиев А-Г биографи ха</i>
43	<i>Угурчиев А-Г «Г1алг1ай», стихотворени</i>	1			О. 197-198 стих. шаьра еша, тахка	<i>Стихотворене анализ е</i>
44	<i>Угурчиев А-Г «Хьо д1авахар», стихотворени</i>	1			О. 199-200 стих. шаьра еша, тахка	<i>Хаттарашта жоп ле</i>
45	<i>Эгиев Хьамид «Ялата коана»</i>	1			О. 201-213 дуьцара чулоацам ха	<i>Биографи ха</i>
46	<i>Ведзигев Ахьмад. Вахара никь</i>	1			<i>Ведзигев А. биографи ха</i>	<i>Карточка №1,№2</i>

47	Ведзижев А. «Дикал - низ», дувцар	1			О. 214-220 чулоацам ха	Дешархочун хоам «13 шу Сибарег1а»
48-49	Изложени	1			Биографи ха	
50	Чахкиев К. «Даъхен 1уйре», стихотворени	1			О.221, дагахъа 1омае	Биографи ха
51	Чахкиев К. «Ека са стих», стихотворени	1			О.222, дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
52	«Къонахчо дай сий доадергдац»	1			О. 223-224, шаъра еша	
53	Албаков Дж. Вахара никъ	1			Албаков Дж. биографи ха	Кроссворд « Хой шоана»
54	Албаков Дж. «Сай иллега», стих.	1			О. 225 дагахъа 1омае	Карточка № 2 « Коллама никъ д1аболабалар»
55	Албаков Дж. «Даъхенна», стих.	1			О. 226 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
56	Албаков Дж. «Ва тха ноаной», стих.	1			О. 226-227 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
57	«Доттаг1ашка», стихот.	1			О.227-228, дагахъа 1омае	
58	«Къонгаш кхийна ц1аг1ара довлаш», стих.	1			О. 228-229,шаъра еша	
59	Вышегуров М. «Г1алг1ай мотт», стихотворени	1			О. 230 дагахъа 1омае	Биографи ха
60	Вышегуров М. «Ва , г1алг1ай», стихотворени	1			О. 230-231 шаъра еша, тахка	Биографи ха
61	Арчаков С. «Йо1ои з1амигача сагои дийца зоахалол»	1			О.277-278 дагахъа 1омае	Боккхача нахага хаътте, даязде зоахалол
62	Бериханов Дж. «Даъй г1алаш», стихотворени	1			О. 235 дагахъа 1омае	Биографи ха

63	Бериханов Дж. «Халкъага» стих.	1			О. 236 дагахъа 1омае	Шоай тайпан г1алаех хоам бе
64	Бериханов Дж. «Тамаш ю аз», стихотворени	1			О. 237-238 дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
65	Бериханов Дж. «Г1алг1ай мотт», стихотворени	1			О. 238-239 дагахъа 1омае	
66	Плиев Амир «Г1алг1айченга», стихотворени	1			О. 239-240 дагахъа 1омае	Биографи ха
67	Плиев Амир «Лоаман сурташ», стихотворени	1			О. 240, дагахъа 1омае	Стихотворене анализ е
68	Горчханов Бадрудин. «Анзор».	1			О. 242-249, чулоацам ха	Биографи ха